І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 116. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 116. VOL. LXVII.

СЕНАТ ЗБІЛЬШИВ ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ НА ОДИН БІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — 16-го червня Сенат голосами всіх присутніх 85-ох сенаторів ухвалив видатки на оборону країни на один більйон долярів більші від тієї суми, якої вимагав уряд президента Айзенгавера. В дебатах в Сенаті додано до запропонованої комісією асиґнацій суми $130 мільйонів, і після того Сенат ухвалив оборонний бюджет в сумі $40,514,897,000. Сенатор - демократ Денніс Шавез, який ставив внесок на прийняття цієї суми, заявив, що не може бути жадних торгів із справою волі, і тому треба прийняти цей високий бюджет на оборону країни в фінансовому році, що починається 1-го липня ц. р. Сенатор Линдон Б. Джансон й інші сенатори демократи критикували уряд за те, що не видав тих сум, які Конґрес був призначив на оборону держави. Сен. Джансон оказав, що він мусить думати про те, що Хрущов не відважився б був так понижати Президента ЗДА, коли б він був змушений мати більше пошани для нашої збройної сили. Комуністи, казав сен. Джансон, почуваються „сильні", коли вони гадають, що їм вдасться якась штука, але вони є „смирненькі", коли знають, що немає для них іншого виходу. Новий президент зможе діяти зі становища сили. Президент Айзенгавер запропонував на оборону в січні $39,335,000,000. Пізніше він зменшив цю суму до $39,215,000,000. Палата Репрезентантів збільшила оборонний бюджет до $39,337,867,000. Сенатська комісія асиґнацій збільшила видатки на оборону, бо призначила гроші на літаконосець, на ракети „Бомарк", які мають нищити ворожі літаки і на далекосяжні бомбовики „Б-70", що можуть летіти зі швидкістю, більшою від звука. Ця комісія признала на оборонний бюджет $40,384,897,000 і переслала свій проєкт на розгляд повному Сенатові. Сенат під час дебат признав ще $90 мільйонів на модернізацію зброї для армії, $40 мільйонів на збільшення особового складу Корпусу морської піхоти на 25,000 моряків, щоб той корпус мав стан 300,000 моряків. Таким чином Сенат признав на оборону ЗДА суму $40,514,897,000. Тепер спільна комісія, складена з сенаторів і конґресменів, має узгіднити різниці між сумами, які призначили окремі палати Конґресу, і аж тоді Сенат і Палата Репрезентантів затвердять устійнені зміни та перешлють оборонний законопроєкт Президентові до підпису. Деякі сенатори пропонували ще більші зміни в оборонному бюджеті ,але їхні пропозиції не мали успіху. І так сенатор - демократ Стюарт Саймінґтон ,який є кандидатом на президента, пропонував $3,968,000,000 на те, щоб могло бути постійне повітряне поготівля, але не було виглядів на те, щоб ця його пропозиція могла перейти в Сенаті. Не здобула більшости пропозиція сенатора Генрі М. Джексона, який пропонував ще більшу суму на модернізацію армії.

Конґрес призначив на фармерську програму $ 3,994,000,000

Вашинґтон. — 15-го червня обидві палати Конґресу прийняли компромісовий законопроєкт про призначення на фармерську програму долярів 3,994,000,000. В цій сумі є і видатки на такі проєкти, яких не було в урядовому зверненні в справі фармерської програми. Цей проєкт переслали до підпису Президента. Признана Конґресом сума є на $141,000,000 менша від того, чого домагався президент Айзенгавер, але ці зменшення відносяться до таких пунктів програми, які не мусять бути здійснені вже в цьому фінансовому році. Зате в фармерському бюджеті є видатки, проти яких виступав представник уряду: Конґрес признав $1,350,000 на побудову двох дослідних лябораторій в Джорджії і Міссісіпі, в яких мали б провірювати м'ясні вироби з м'яса тамошньої птиці.

Джансон зарядив денні і нічні сесії Сенату, щоб полагодити всі справи

Вашинґтон. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор із Тексасу Линдон Б. Джансон закликає сенаторів на денні і нічні сесії Сенату, щоб ще перед демократичною номінаційною конвенцією в липні ц. р. закінчити працю Сенату та вирішити справу тих найважливіших законопроєктів, які повинні бути ухвалені. Сенатори мусять бути на конвенції вже 11-го липня в Лос Анджелесі, тому Сенат мусить поспішно працювати, а на надзвичайну сесію немає часу, бо після конвенції почнеться виборча кампанія. Сен. Джансон відмовився сказати, чи вдасться ухвалити до 11-липня всі важливі проєкти, тільки загально заявив, що „ми матимемо дуже продуктивну програму праці" в найближчих тижнях в Сенаті. Сенатор вернувся з Тексасу, де демократична партія пропонує його на кандидата на президента ц. р.

В АМЕРИЦІ

● **Американські туристи** в минулому році витратили долярів 2,400,000,000 на подорожі по закордонних державах, а цього року ця сума має виносити понад 2,500,000,000 долярів, як передбачає департамент торгівлі. В 1958 році туристи із ЗДА залишили за кордоном понад два більйони долярів. Найбільше туристів відвідує Европу і країни в районі Середземного моря.

● **Департамент оборони** опублікував окрему заяву в справі випадку з керованою ракетою „Бомарк" на летовищі МекҐайр в Ню Джерзі, в якому запевняє населення, що неможливий є такий випадок, щоб атомова ракета вибухла та спричинила радіяцію, від якої потерпіло б населення.

● **З Дітройту** повідомляють, що вже в липні ц. р. деякі автомобільні фірми припинять продукцію авт моделів 1960-го року, і почнуть продукувати вози моделів 1961. Від липня до вересня мають випродукувати — 500,000 нових 1961-річних моделів.

● **Найвизначніші провідники** робітничих організацій, які в 99% є демократами, влаштовують 29-го червня у Вашинґтоні прийняття для вшанування республіканського секретаря праці Джеймса П. Мічела, який 7 років займає теперішнє становище. Це прийняття не матиме політичної закраски і воно буде висловом „найбільшої пошани до особи Мічела".

● **На закінчення шкільного** року в Політехнічному Інституті в Брукліні, Н. Й., промовляв колишній шеф армійської дослідної аґенції генерал - поручник Джеймс М. Гейвин, який сказав, що Захід має всі дані на те, щоб із успіхом змагатися в здобутті космічних просторів із СССР.

● **Колишній нюйоркський губернатор** і сенатор Герберт Лімен пожертвував на зоопарк для дітей 500,000 долярів. Цей зоопарк мали б збудувати в Центральному парку в тому місті.

Кубинський уряд викинув двох американських дипломатів

Гавана. — Кубинський уряд наказав двом американським дипломатам покинути до 24-ох годин територію Куби. Це перший того роду крок кубинського уряду від часу, як Фідель Кастро прийшов до влади. Наказ стосується двох службовців американської амбасади на Кубі Едвіна Л. Світа і Вільяма Дж. Фрідемана, які буцімто мали „порушити національну суверенність своїм втручанням у внутрішні справи". Обидва названі були ув'язнені в середу 15-го червня аґентами кубинської військової розвідки і придержані на протязі двох і пів години, в якому то часі обидвох всупереч їх дипломатичній незайманності насильно обшукувано. Обидвох придержано під закидом „конспірування з кубинськими контрреволюціонерами", яке виявилось в тому, що вони відвідали кількох цивільних кубинців, але ж про ніякі ув'язнення будь-яких „контрреволюціонерів" у пресових повідомленнях про придержання Сміта і Фрідемана не згадано. Американський амбасадор до Куби Філіп Бонсал негайно запротестував окремою нотою до кубинського міністерства закордонних справ проти наказу про викинення обидвох дипломатів, але ж водночас із цим мусів доручити їм виїхати в наказаному часі із Куби. В політичних колах думають, що кубинський уряд започаткував цей інцидент, щоб відстрашити закордонних дипломатів від контактів з кубинським населенням.

В липні судитимуть в Москві американського пілота Поверса

Москва. — Серед західніх дипломатів і журналістів в Москві поширилась вістка, що в липні ц. р. відбудеться у Москві судовий процес проти пілота збитого в дні 1-го травня ц. р. над Свердловськом американського літака У-2, Франсіса Ґері Поверса. Совєтський уряд заповів, що Поверса судитимуть як шпигуна, а інспіровані комуністичним апаратом „обурені громадяни" почали на сторінках совєтських газет домагатися кари смерти для Поверса. За совєтським законом за провини шпигунства присуджується кару від 7-ох років до кари смерти включно. Не відомо, за якою саме статтею карного закону судитимуть Поверса, чи це буде пропаґандивно - показовий процес, чи за закритими дверми, і чи це буде цивільний, чи військовий суд. Американська амбасада в Москві вже четвертий раз зголосила формальну вимогу, щоб представник амбасади міг побачитись і розмовитись з Поверсом. Большевики на це взагалі не відповіли. Зате вони заявили, що Поверса можуть відвідати його батько, чи дружина. Батько, американський ремісник, дістав уже пашпорт у Вашинґтоні і совєтську візу на виїзд до Москви,

Конґрес прийняв поправку до конституції в справі голосування в Дистрикті Колумбія

Вашинґтон. — 16-го червня Сенат закінчив конґресову акцію в справі 23-ої поправки до Конституції, згідно з якою населення Дистрикту Колумбія мало б право голосувати під час виборів на президента і віце-президента. Цей законопроєкт не має підписувати Президент, бо він стане законом тоді, коли його до 7-ох років ратифікують три чверті всіх американських стейтів, це значить, що 38 стейтів мусить його затвердити. В Палаті Репрезентантів і в Сенаті цей законопроєкт вимагав більшости двох третіх голосів. Коли настане потрібна ратифікація цього законопроєкту, то американська конституція матиме 23 поправок, враховуючи сюди 10 поправок, які є в так званому „Бил оф Райт", які дехто вважає, що це є в дійсності тільки одна поправка, бо всі ті 10 поправок були разом прийняті, і творять в дійсності конституцію ЗДА.

Палатна комісія проти збільшення поштових оплат

Вашинґтон. — Палатна комісія для справ поштового уряду ЗДА вирішила під час своєї сесії в четвер дня 16-го червня ц. р. відкинути вимогу уряду през. Айзенгавера в справі збільшення поштових оплат. В той же сам час апеляційний суд ЗДА підтвердив дійсність урядової постанови про збільшення оплат від поштових посилок на 88,000,000 долярів річно. Ця постанова не вимагатиме ніякого нового закону. Комісія для справ поштового уряду має відбути засідання в справі збільшення поштових оплат ще на другий тиждень, але ж бурхливе цьоготижневе засідання доказує, що багато виглядів на позитивну полагоду урядової вимоги немає.

Армія продукує протирадіяційну піґулку

Вашинґтон. — Армійський лікар підполковник д-р Джеймс Гартґерінґ повідомив, що він сподівається випродукувати протирадіяційну піґулку, яка охоронятиме людей проти шкідливих впливів атомової радіяції. Ця піґулка має бути готова до двох років, і вона має забезпечити людину від шкідливих впливів радіяції і дасть запоруку, що радіяція не матиме злих наслідків для нащадків тих осіб, які були виставлені на радіяцію атомових матеріялів. Ці піґулки матимуть неприємні наслідки, бо люди, що їх заживатимуть, будуть відчувати нудоту і будуть блювати, але зате не потерплять від радіяції. Підполковник Гартґерінґ зізнавав в Комісії Палати Репрезентантів, яка досліджує справу ліків проти радіяції.

В найближчих тижнях на Сході ЗДА має бути температура вища від нормальної

Вашинґтон. — Федеральне бюро погоди передбачає, що від половини червня до половини липня у східніх стейтах ЗДА має бути температура вища від нормальної. Нормальна пересічна температура для цього місяця є така в 4-ох головних рейонах країни. Ню Йорк — 74.2, Шикаґо — 72.8, Денвер (Колорадо) — 70.5 і Сан Франсіско — 60.4. Найтепліше повинно б бути в Ню Гемпширі, Мейні і Вермонті. Вища від нормальної температура буде в стейтах: Ню Йорк, Массачусетс, Пенсилвенія, Ровд Айленд, Ню Джерзі, Коннектикат, Делавар і далі в східніх надбережних стейтах. В північних і середніх стейтах мала б бути температура нижча від нормальної, в західньо-південних стейтах вища від нормальної. Атмосферичні опади у східніх стейтах нормальні для цього періоду, в північних і центральних стейтах має бути дощів понад норму, а в південних нижче норми.

● **В Індії** керівна Конґресова партія покликала до життя 6-членну парляментарну комісію для перевірення закидів щодо хабарництва взагалі та зокрема — між членами індійського парляменту. Від вислідів слідства тієї комісії залежить, чи уряд не зголосить окремого закону для поборювання хабарництва в урядовому апараті.

ПРЕЗИДЕНТ ВИЇХАВ З ФІЛІППІН НА ФОРМОЗУ



Президент Айзенгавер із завішеним на шию Орденом Сікатума Раха, що його він дістав від президента Філіппін Карльоса П. Ґарсії, після ентузіястичного привітання

Маніля. — Президент Айзенгавер виїхав в п'ятницю 17 ц.м. на кружляку „Сан Пол" до Тайпей на Формозі (Тайвані), осідку уряду Китайської Республіки. З уваги на те, що відпала подорож до Японії, зміниться розклад їзди Президента. Не є виключене, що він зупиниться довше на Формозі, як також в південній Кореї, куди Президент мав би тепер прибути вже в неділю. Понеділок і вівторок Президент, мабуть переведе на Гаваях звідкіль повернеться до Вашингтону. Однак, як сказано, цей розклад їзди та поділ годин може змінитися, бо несподіване відкликання поїздки до Японії перекинуло всі первісні пляни. В колах вільного Китаю відкликання відвідин Айзенгавера в Японії викликало навіть деяке вдоволення, бо китайці, як і корейці та філіппінці, закидають американській політиці, що вона більше помагає колишньому японському ворогові, як тим тихоокеанським союзникам, що разом з Америкою боролись проти японців.

Перед від'їздом през. Айзенгавера з Філіппін появився широкий філіппінсько-американський офіційний комунікат, в якому підтверджується приязнь і військово-політичний союз тих обох країн та звертається увагу на загрозу від комуністичного світу. У тому спільному комунікаті підкреслено, що останні голоси з Москви і Пейпінґу вказують на можливість дальшого загострення ситуації, зокрема на Далекому Сході. З'єдинені Держави — кажеться у комунікаті — поспішать з негайною допомогою Філіппінам, якщо тільки вони були б будь-ким заатаковані, вважаючи таку атаку проти Філіппін, як атаку проти З'єдинених Держав.

През. Айзенгавер і новий голова турецької держави обмінялись листами

Анкара. — Президент Айзенгавер переслав особистого листа новому голові турецької держави, генералові Семалеві Ґурзелеві, прославляючи конструктивну політику нового турецького режиму та його заяву про вірність міжнародним зобов'язанням і про дальше перебування в Північно-атлянтійському бльокові (НАТО). Ген. Семаль Ґурзель заявив, що він надзвичайно вдоволений листом Айзенгавера та що він негайно відповів, але змісту того листа турецького тимчасового президента, що водночас є прем'єром, не оприлюднено. У Туреччині поступає стабілізація відносин. Новий режим розписав внутрішню позику для боротьби проти інфляції. Заповіджено деякі зміни на закордонно-дипломатичних постах.

Промова де Ґоля зактуалізувала справу миру в Альжирі

Париж. — Однаково у Франції, як у цілій північній Африці настав настрій вижидання і напруження, як розвинуться події після нової, зголошеної в минулий вівторок 14 ц. м., пропозиції президента Шарля де Ґоля під адресою альжирських мусульманських партизанів — прислати до Парижу своїх парляментарів для обмірковування справи перемир'я. До Тунісу негайно викликано тих членів екзильно-революційного уряду Альжиру, що знаходились поза Тунісією, і верхівка націоналістичного Фронту національного визволення переводила довгі наради за закритими дверми. За твердженням західньої преси, туніські і марокканські керівні чинники натискають на згаданий екзильно - революційний тимчасовий уряд Альжиру, що б він прийняв заклик де Ґоля і вислав своїх делеґатів до Парижу. Звертають увагу, що в заклику де Ґоля не було ніякого засудження мусульманських націоналістів, ані похвали для французьких колоністів в Альжирі та що мусульманських революціонерів названо „лідерами повстання", з поминенням назви „бунту" й „бунтарів". Де Ґоль підкреслив ще так виразно, як ніколи до цього часу, не тільки свободу плебісциту в Альжирі над його долею, але й устійнення подробиць плебісциту в попередніх переговорах. Де Ґоль говорив теж про „альжирський Альжир", а не про „французький Альжир", що відразу дуже не сподобалось французьким екстемістам. Ото ж гадають, що коли й тепер мусульманські націоналісти відкинуть оферту де Ґоля, вони втратять прихильність у публічній опінії світу.

В Кореї прийнято зміну конституції за зразком Англії

Суел. — Південно-корейський парлямент 208 голосами проти 3-ох при сімох відсутніх — прийняв в минулу середу 14 ц. м. зміну конституції за зразком державного устрою в Англії, з тією різницею, що репрезентаційні функції наслідного англійського монарха виконуватиме в Південній Кореї її виборний президент Республіки. Зрештою, всю екзекутивну владу матиме уряд, відповідальний перед парляментом. Зате президент має право розв'язати парлямент на внесок уряду. З нової конституції скреслено всі точки, які давали майже диктаторську владу президентові Синґманові Рі. Заґарантовано основні громадянські права одиниці та інтереси партій меншинної опозиції. Заґарантовано теж незалежність судів та понадпартійну невтральність війська і поліції. Підвищено активне право голосування з 20 року життя на 21. Нові вибори відбудуться в Південній Кореї в липні ц. р., а на 15 серпня ц. р., себто Національний день в Кореї, сподіваються покликання нового уряду. Вибори до вищої палати парляменту відбудуться найдалі до шістьох місяців, а після того обидві новоорані палати виберуть нового президента. Теперішній парлямент буде розв'язаний на день перед новими виборами. В Суелі відбулась велка маніфестація на честь нової конституції.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ПЕВНИЙ, ЩО ПЕРЕВЕДЕ РАТИФІКАЦІЮ ПАКТУ З АМЕРИКОЮ

СВІТ СТОЇТЬ ПІД ВРАЖЕННЯМ ВІДКЛИКАННЯ ВІДВІДИН ПРЕЗИДЕНТА ДО ЯПОНІЇ



Японський прем'єр Нобусуке Кіші, сидячи перед мікрофоном, інформує представників преси про відкладення на пізніше відвідин президента Айзенгавера в тій країні з уваги на те, що „мала меншість загрожує законові і порядкові".

Токіо. — Японський прем'єр Нобусуке Кіші заявив, що він переведе ратифікування нового японсько - американського договору всупереч усім ворожим намаганням. — Зрештою, цілий світ стоїть під враженням відкликання в останній хвилині відвідин президента Айзенгавера до Японії, куди він мав приїхати в неділю 19 ц. м. У Москві і Пейпінґу прийняли цю подію — як можна було сподіватися — з найбільшою радістю, коментуючи факт відкликання відвідин, як перемогу „миролюбних сил над американським імперіялізмом" та супроводючи свої коментарі серією найбільш образливих для Америки і особисто для президента Айзенгавера висловів. Московські „Ізвєстія" принесли ту вістку через цілу першу сторінку, заявивши, що „картяний домик завалився за першим поштовхом" та що відкликання відвідин Айзенгавера до Японії означає упадок уряду Нобосуке Кіші і провалення японсько-американського свюозу. Айзенгавера „Ізвєстія" називають „проповідником політики агресії і війни". Його — президента Айзенгавера — руки „заплямлені кров'ю японців, що лежали біля будинку парляменту в Токіо" — пишуть „Ізвєстія". Останні події — за дальшим коментарем того чолового органу совєтського уряду — доказали, що президент Айзенгавер „є не тільки небажаним гостем, але чоловіком, який насильно хоче вриватися в чужий дім". У ще нагальнішому тоні втримані коментарі з Пейпінґу. У самому Токіо ліві елементи уладили негайно велику маніфестацію „радости" з приводу перемоги над урядом Кіші. Комуністичні й пацифістичні студенти й студентки танцювали на вулицях. Японська політична ситуація дуже напружена. Сам прем'єр Нобосуке Кіші заявив, що він зречеться щойно після ратифікування японсько-американського пакту, що має статися до найближчої неділі. Щойно після того він рішений розв'язати парлямент і розписати нові вибори. За переконанням західніх обсерваторів в Японії, консервативна Ліберально-демократична партія Нобусуке Кіші в Японії здобуде в нових виборах знову перемогу, хоч не виключають збільшення числа мандатів опозиційних соціялістів. Нобосуке Кіші сам виразно ствердив небезпеку для японської демократії та намагання комуністів, керованих з-зовні, повалити демократичний режим в Японії. Президент Айзенгавер і його оточення — інформує преса — пригнічені цим несподіваним розвитком подій. Всі вони здають собі справу, що фальшиво оцінювано здатність теперішнього японського уряду, що він зуміє опанувати ситуацію та що внаслідку тієї його нездатности потерпів не тільки престиж японського прем'єра і японської демократії, але й З'єдинених Держав та всього вільного світу. У тому дусі втримані перші коментарі всієї вільної преси у широкому світі. Однак деякі американські голоси твердять, що найважливішою річчю є збереження нинішньої оборонної системи на Далекому Сході, а не відвідини Президента, і тому відкликання цих відвідин — це другорядна справа, якщо вдасться відперти наступ Москви-Пейпінґу проти американсько-японської приязни. Якщо Нобосуке Кіші не зміг би перевести ратифікування японсько-американського пакту, то в силі залишиться ще старий японсько-американський договір, гірший для Японії від нового. Нобусуке Кіші запевнив на пресовій конференції, що він знову запросить президента Айзенгавера прибути з відвідинами до Японії в такому часі, коли весь японський нарід, зможе вітати його з сердечністю, як цього вимагають такі відвідини. Але — очевидно — з уваги на непевність долі японського уряду та американські вибори — годі говорити тепер про наступний термін подорожі Президента до Японії.

У СВІТІ

● **Між 7-ми комуністами в Альжирі,** що їх судив французький військовий суд за закритими дверми, знаходився Анрі Салем, який під псевдонімом Анрі Аллеґ видав був, перекладену потім на 17 мов, книжку п. н. „Запити", де закидав французькій армії в Альжирі тортурування полонених і в'язнів. Ця книжка стала підставою для парляментарного слідста у Франції. Суд в Альжирі закидав комуністичному письменникові зорганізування у користь мусульманських партизанів сіті шпигунів по містах в Альжирі та засудив його на 10 років в'язниці.

● **Ізраїльська амбасада в Парижі,** дістала у зв'язку з приїздом до Парижу старого прем'єра Ізраїлю Бен Ґуріона, кілька листів з погрозами для Бен Ґуріона. Гадають, що авторами листів були антисемітські фашисти, сердиті за схоплення жидівськими аґентами в Арґентині Адольфа Айхмана, що зорганізував винищення 6-ох мільйонів жидів у другій світовій війні. Тому французька поліція спеціяльно охороновала Бен Ґуріона.

● **Совєтська преса пише,** що теперішня подорож Айзенгавера по Далекому Сході не є подорожжю „доброї волі", тільки „злої волі", бо має на цілі зберегти „аґресивні бльоки", якими патронує Америка. Під „аґресивними бльоками" комуністи розуміють Організацію держав південно - —східнього азійського пакту, куди належать Філіппіни, та союзницькі договори ЗДА з вільним Китаєм, Південною Кореєю і Японією.

● **Анна Павкер,** перший комуністичний міністер закордонних справ в Румунії після перетворення Румунії в сателітську підсовєтську державу, буцім-то померла минулого тижня в Букарешті на удар серця на 66 році життя. Комуністична преса промовчала цю подію та ані не потвердила, ні не заперечила цю вістку. Анну Павкер „вичистили" з уряду —за „ухили" в 1952-му році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Нова лекція в Японії

Відкликання відвідин президента Айзенгавера в Японії спричинило напевно велику радість в Москві і в Пейпінгу, як доказ сили японських комуністів, яким таки вдалося здійснити бодай цю одну із своїх вимог. Бо комуністичні заворушення в Токіо були звернені в першу чергу проти японсько - американського пакту безпеки і проти уряду Нобусуке Кіші. Проти приїзду до Японії президента Айзенгавера комуністи і їхні поплентачі демонстрували тому, що боялися, що ті відвідини скріплять авторитет японського прем'єра і збільшать шанси ратифікації згаданого договору. Сам президент Айзенгавер і його оточення, зокрема його пресовий секретар Джеймс Гаґерті, що задля підготови відвідин Президента приїздив до Токіо і випробував на власній особі безпардонність метод скомунізованого натовпу, стояли до останньої хвилини на тому, що престиж урядів ЗДА і Японії не дозволяє піддатися натискові вулиці. Щойно тоді, коли сам уряд Нобусуке Кіші визнав, що він не всилі ґарантувати безпеки Айзенгавера, ті відвідини відкликано.

Це безумовно сумне свідоцтво для японського уряду і всього японського апарату безпеки, які не всилі в такій мірі панувати над внутрішньою ситуацією, щоб не давати себе тероризувати комуністичній і поплентацькій меншині. Японський прем'єр і всі західні обсерватори в Японії запевняють, що заворушення, які в останніх тижнях потрясають тією країною — діло рук незначної меншини. Бо коли навіть в одній такій недавній найбільшій демонстрації вдолося її організаторам зігнати на вулиці 100,000 осіб, між ними наївних пацифістів і спантеличених інтелектуалів, то це малий відсоток 92-мільйонової японської нації. Від кінця війни в усіх виборах великою більшістю перемагають там прозахідні консерватисти. Коли все таки цій меншинній комуністичній групі вдалося захопити провід в робітничих спілках та студентських організаціях і повести таку пропаґандивну акцію, яка заглушує тверезі голоси і паралізує державно - адміністраційний апарат, то це ще раз доказує, що вирішну ролю в суспільно-політичному житті грає не число, а організованість, провід і методи діяння. Найкращий щодо цього приклад дали большевики в жовтні 1918 р., і це по нинішний день доказують комуністичні диктатори в усіх уярмлених країнах, спираючись на добре зорганізованій меншині, що розпоряджає грішми та військом, і прийнявши своєрідну етику безетичности.

Уряд Нобусуке Кіші зробив правильно, коли, маючи на увазі лиху пригоду, яку пережив Джім Гаґерті, і останню демонстрацію перед парляментом з кількома сотнями ранених, рішив не наражати президента ЗДА на небезпеку стати предметом хуліганських атак фанатиків, з якими японська поліція неспроможна впоратись. Але тим самим Нобусуке Кіші визнав власну слабість і стан анархії в країні. Врятувати уряд в такій ситуації і перевести його політичні пляни, в даному випадку ратифікування нового договору з ЗДА, буде японському прем'єрові дуже трудно. А втім не виключене, що японські громадяни зрозуміють, що в даному випадку потерпів престиж не уряду, а цілої нації, і що гнів народу повинен звернутися проти тих, які той престиж загирюють.

Не виключене, що саме відкликання відвідин президента Айзенгавера в Японії стане зворотним пунктом для оздоровлення тамошніх відносин. Для успішної боротьби з комунізмом треба енерґії, рішучости, відваги і такої безпардонности, яка єдино всилі викресати респект збоку комуністів і їхніх наказодавців та протекторів у Москві і Пейпінгу. Від того, які плоди дасть ця остання лекція в Японії, залежить не тільки доля тієї країни, але й розвиток подій в цілому тихоокеанському обширі.

Шалена кампанія, що її переводить вся комуністична преса у світі з пропаґандивним апаратом Москви і Пейпінгу у проводі, вказує на виразну ціль цих двох осередків комуністичної диспозиції — вирвати Японію із сфери західних впливів, зробивши її спершу „невтральною", щоб згодом цілком опанувати. Очевидно, що підпорядкування комуністичним впливам японських островів та 92-ох мільйонів японців з їх велетенським промисловим потенціялом, було б смертельною загрозою для всієї Океанії, а також для ЗДА. Тому з такою турботою стежать за подіями в Японії і всі американці та всі вільні народи у світі.

Кандидати і не-кандидати

Передвиборча ситуація у З'єдинених Державах Америки починає ставати все більше скомплікованою й заплутаною. Крім офіційних кандидатів, ставлених обидвома — республіканською і демократичною — партіями, є ще кілька кандидатів, які вперто заперечують своє кандидування, але водночас заявляють, що готові прийняти кандидатуру, якщо їхні партійні конвенції наділять їх своїм довір'ям. Політики й коментатори розбігаються основно у своїх передбаченнях щодо висліду конвенцій і виборів, заявляючись то за того, то за іншого кандидата, або й заперечуючи цілком можливість їх обрання. Все це збільшує дезорієнтацію серед мас пересічних виборців, які, голосуючи за того чи іншого кандидата у правиборах ,не мають певности, чи будуть найменовані кандидатами їхні обранці, навіть тоді, коли здобудуть вирішну перемогу у правиборах в більшості стейтів. Некорисно впливає на зацікавлення виборами ще й те, що протягом останніх місяців закордонні справи, зокрема справа американського У-2, зірвання вершинної конференції в Парижі і поїздка Айзенгавера на Далекий Схід — цілком затьмарили внутрішній сектор американської дійсности, зокрема справу листопадових виборів, що відбудуться вже за не цілих п'ять місяців.

Офіційними кандидатами обидвох партій, що відкрито змагаються в тих чи інших правиборах, є віце - президент Ричард М. Ніксон від Республіканської партії і сенатор Джан Ф. Кеннеді від Демократичної. Як показують висліди досі відбутих правиборів, обидва вони є безконкуренційними в цих передвиборчих змаганнях, і їхні конкуренти здобувають таку малу кількість голосів, що їх взагалі не можна брати в рахубу як евентуальних кандидатів на найменування. Але крім цих офіційних, сказати б, кандидатів, є кілька неофіційних, шанси яких на найменування не раз куди більші від офіційних. Такими не-кандидатами з величезними шансами найменування є з демократичного боку називаний останнім часом все частіше старий і досвідчений політик, провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон, і другий — конкурент для „молодого" і „католицького" Кеннеді, дотеперішній демократичний безуспішний кандидат на президента Адлей Е .Стівенсон, що його підтримує завзято Елінор Рузвелт, переконуючи на всі лади громадську опінію, що це — єдина й найкраща кандидатура. Має поважного суперника і Ричард М. Ніксон, що його кандидатура сильно загрожена багатим на впливи і засоби республіканським діячем — Нелсоном Рокефеллером, шанси якого на найменування теж дуже значні. Всі ці кандидати, хоч і категорично відмовляються від офіційного кандидування, є все таки цілком можливими і навіть реальними кандидатами на найменування під час крайових конвенцій обидвох партій, що відбудуться в липні цього року.

Усе це каже сподіватися чималих несподіванок не тільки в передвиборчому фронті, але й у внутрішньо - політичному укладі сил ЗДА. І тоді, можливо, вибори викличуть більше зацікавлення, як викликали досі — стверджує у своїх коментарях та виборчих прогнозах американська преса.

БРИТІЙСЬКА „ІНВАЗІЯ" НА НЮ ЙОРК

10-го червня ц. р. Велика Британія відкрила в Ню Йорку свій, чи не найбільший за останні десятиліття, торговельно - економічний ярмарок. На чотирьох поверхах колосального июйоркського „Колізею" колишня „цариця океанів" показує американському бизнесовому світові все, чим її економіка та індустрія можуть похвалитись. Вартість експонатів цієї виставки становить приблизно двісті мільйонів долярів. Щоб мати деяке поняття про їх багатство і взагалі про розмах цієї британської виставки вистачить пригадати, що минулорічна совєтська аналогічна виставка займала всього два поверхи „Колізею" — цього найсучасніше устаткованого ярмаркового велетня. Як відомо, відкрив британську виставку чоловік королеви Єлисавети II, симпатичний князь Филип, і також під високим патронатом його достойної дружини відбувається цей показ економічної сили Великої Британії.

Організатори виставки розіслали 90 тисяч запрошень (із програмою виставки та каталогом її експонатів) до різних американських промисловців і потенціяльних покупців. 15 тисяч запрошень вислано до Канади. Спонзорами цього „ярмарку" є Федерація Британських Індустріялістів та Британсько-Американська Торговельна Палата в Ню Йорку, — два найбільші „аси" англосаксонського світу.

На виставці відвідувачі побачать „чудеса світу", включно з британським моделем атомового реактора. Звернено увагу й на наукові та технічні досягнення британських науковців у всіх ділянках життя модерного світу, наприклад, виставлено один з найбільших у світі радіотелескопів, а також моделі найкращих і найшвидших літаків. Все це з найдетальнішими поясненнями, діяграмами, порівняльною статистикою тощо.

На виставці представлено також культурну й наукову синтезу славного минулого Великобританії зі сучасним станом побутового, культурного і науково - технічного прогресу цього острова. На стендах розвішено широкі полотна з різними британськими національними пам'ятками, пребагатими історичними санктуаріями, не поминаючи проспекту відомої на цілий світ 93-милевої біжні кінських перегонів на мальовничій трасі Лондон - Единбурґ. Культурний відвідувач цієї виставки, якщо в його жилах грає спортова кров, з насолодою оглядає мисливські і рибальські прилади від найдавніших до найрафінованіших сучасних.

Прихильники мистецтва знайдуть в одному з кутиків „Колізею" автентичний англійський культурний дім-осередок, в якому зібрано картини та інші цінні предмети на мільйон долярів! Аматори гарного мистецтва мають змогу оглянути чотири староанглійські кімнати, в яких показано всю „домашню славу" цього народу. Деякі предмети з цієї „старокрайової" англійської хати можна й купити, наприклад, свічники — п'ять тисяч долярів за ґарнітур...

Не поминено й політиків, бо є там картини, пам'ятки, книги та інші предмети, пов'язані з особою та довголітньою кар'єрою сера Винстона Черчилла. До цього „Черчиллевого затишку" Білий Дім у Вашингтоні випозичив одну картину - краєвид кисти цього державного мужа. Свого часу Черчилл подарував цю картину своєму другові, президентові Айзенгаверові.

Варто б і нашим землякам з Ню Йорку й околиці поцікавитись цією британською виставкою, що триватиме лише до 26-го червня.

БРЕХНЯ СОВЄТСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Совєтський режим за понад 40 років існування не видав ані одної публікації, якій можна було б повірити. Фальшу, перекручуванню та брехні підлягають і історичні та енциклопедичні видання, до яких у вільному світі звикли ставитися з меншою чи більшою пошаною. В найновішому 51-му томі Совєтської Великої Енциклопедії, наприклад, замовчують чи перекручують і те, що сказав був Хрущов на 20-му з'їзді компартії.

Хрущов закидав тоді Сталінові величезну кількість злочинів, називаючи його вбивником. Між іншим він тоді заявив, що колись добре відомого маршала Єгорова Сталін знищив у 1938 році (разом з маршалами Тухачевським і Блюхером). Совєтська енциклопедія подає, що маршал Єгоров помер своєю смертю і до того ж не в 1938-му, а в 1941 році, отже на 3 роки пізніше, як подав Хрущов. А проте, совєтський диктатор напевно знає точну дату смерти Єгорова і інших маршалів, бо ж йому доступні всі архіви.

Таких прикладів свідомого фальшування є куди більше. На 20-му з'їзді Хрущов заявив, що колишнього члена Політбюра, Вознесенського, знищено в 1949 році, а Енциклопедія подає, що він нібито помер природньою смертю в 1950 році. Подібні ж розходження в датах смерти Постишева, Косіора і багатьох інших.

Справа цих фальшувань цікавить нас, зокрема, тому, що на Заході, на жаль, ще й досі багато хто вірить совєтським публікаціям включно з Енциклопедією.

Про історію вже навіть не приходиться говорити. Так, у найновішій історії компартії замовчується всі ті страшні злочини Сталіна, про які казав Хрущов на 20-му з'їзді. Найновіша історія компартії закидає Сталінові лише „запаморочення від успіхів" та зв'язані з тим певні помилки. Однак Сталінові приписується „великі заслуги перед народами СССР", очевидно і перед українським, не зважаючи на те, що на 20-му з'їзді Хрущов заявив, що Сталін хотів по війні виселити всіх українців на Сибір, а не зробив цього лиш тому, що українців забагато. Зрозуміло, нема в історії жадної згадки про вбивство 10,000 українців у Вінниці, бож це відбулося під час панування Хрущова на нашій батьківщині.

В історії компартії перекручується або замовчується найважливіші події з другої світової війни. Замовчується навіть декого з тогочасних совєтських головачів, наприклад Берію та Маленкова, хоч обидва вони були тоді членами Ради Оборони СССР, яка складалася всього з 5 чи 6 осіб.

Юрій Таркович

Юрій Лопатинський

ҐРУПА ПІВНІЧ Т. ЗВ. НАХТІҐАЛЬ

(З доповіді на Конференції Ген. Секретаріяту УГВР і „Прологу", присвяченій історії української зовнішньої політики, 5-го травня 1960 року в Ню Йорку).

(4)

Відношення німецького надзорчого персоналу до українців не було прихильне, і тому між німецьким та українським персоналом раз-у-раз виникали конфлікти. Особливо дуже погано ставився до старшин і стрільців куреня капітан Моха, який дуже часто робив доноси до Берліну, наслідком чого були часті інспекції куреня. Треба було вживати різних трюків, щоб полагоджувати ці конфлікти.

На вишколі в Франкфурті курінь перебував до 19-го березня 1942 року, після чого виїхав у напрямі на Білорусь. Куреневі призначено завдання охороняти лінію постачання Могилів - Вітебськ, мости, фабрики і магазини у трикутнику Орша - Вітебськ - Лепель та поборювати большевицьких партизанів на тому терені. Для цього курінь поділено на окремі частини. Тактично підлягав він командантові ген.-майорові Якобі, 201-ої дивізії, який із штабом перебував у м. Лепель.

Ворожі сили на тому терені належали до 2-ої партизанської округи під командою полк. Є. Кузнєцова та 3-ої партизанської округи під командою майора Чорненького. Крім цих партизанів діяла там залишена большевиками підпільна адміністрація, суд і підпільний „воєнкомат". Ворог мав завдання: паралізувати постачання німецького східнього фронту та пересунення війська шляхом нищення комунікацій, орґанізувати набір рекрутів та висилку їх через фронт до червоної армії, ліквідувати допоміжну німецьку адміністрацію та коляборантські елементи, вести партизанську війну проти німців та ширити антинімецьку пропаґанду. Партизани мали зв'язок з Москвою, яка постачала їм зброю й воєнні матеріяли. Щоночі совєтські літаки літали над партизанським краєм, скидаючи парашутистів, зброю та амуніцію, а крім цього через фронт переходили реґулярні совєтські військові частини, що рейдували в запілля німців. Партизанські з'єднання, що перебували в лісах, мали до 20,000 людей. Дії були такі ефективні, що шосейної дороги між Менськом та Можайськом німці майже не вживали, хібащо просувалися суцільними колонами та й то тільки вдень. Щодня треба було прочищувати дороги, заміновувані партизанами, і все ж щодня німецькі автомашини вилітали в повітря, натрапивши на міни. Терен для партизанки був надзвичайно сприятливий: ліси, болота та трясовиння, в яких легко було робити засідки. Грабіжницька політика німців і терор підпільної большевицької адміністрації заганяли білоруське населення в ряди партизанів.

В цих умовах перед куренем стояло головне завдання: здобути собі симпатії білоруського населення, бо без цього не могло бути й мови про втримання себе в терені. Це вповні вдалося, і цим можна пояснити успіхи куреня в боротьбі з большевиками та пропорційно малі втрати його у цій боротьбі: за цілий час 36 людей убитими, в тому числі чот. Романа Кашубинського, одного з найкращих старшин куреня, та кільканадцять людей раненими. Про повне довір'я до нас білоруського населення ,свідчить факт, що в часі побуту куреня на Білорусі новоприділений до куреня капелян охрестив понад 2,000 дітей. Були також випадки, коли наші старшини (напр., пор. [illegible]), переймаючи окремі „штіцпункти" в Білорусі, звільняли негайно всіх в'язнів з місцевих тюрем, що їх замикали німці, обвинувачуючи в підтримці большевицьких партизанів, здебільша невинно.

У грудні 1942 року закінчився однорічний термін службового зобов'язання, яке підписали старшини та стрільці куреня. Не зважаючи на численні намови німців продовжити цей термін, і групово, і індивідуально, охочих серед складу куреня не знайшлося. Німці не мали іншої ради, як тільки звільнити наших старшин і стрільців. Для цієї мети стягнено курінь до Могилева, де почали звільняти стрільців партіями додому. Перша така партія виїхала з Могилева 5 грудня. На початку січня 1943 року відправлено до Львова всіх старшин в супроводі німецького поліційного старшини, який мав передати їх там поліційній владі. Під час транспортування до Львова старшини рішили не втікати, щоб не наразити на небезпеку стрільців, які ще залишились у Могилеві. Рішено, щоб тікав лише Роман Шухевич, як визначний член ОУН. У Львові, відповідно маневруючи з німецьким ескортовим офіцером, наші старшини уможливили втечу Шухевичеві. Всіх старшин перевезли до Ґестапо при вул. Лонцького, де їм зірвали старшинські відзнаки, а їх самих замкнули в підвалі, де вони просиділи два тижні. Втеча сотн. Романа Шухевича, з огляду на політичну ситуацію, яка створилася для німців після Сталінґраду, не погіршила долі ув'язнених і їх випустили на волю. На цьому історія куреня „Нахтіґаль" в складі німецьких збройних сил закінчується.

Представляючи коротку історію повстання і дії цієї військової одиниці, я не маю на меті оборону д-ра Оберлендера, що був німецьким зв'язковим старшиною у нашому курені. Я хочу тільки спростувати брехливі наклепи большевицької пропаґанди про цей курінь, які мають на меті очорнити український визвольний рух за часів другої світової війни. Я стверджую, що:

1. Курінь прибув до Львова вранці 30 червня і вже застав жахливо змасакровані жертви большевицького терору по всіх в'язницях Львова. Ці жертви большевицького терору бачили шведські і швайцарські журналісти, яких німці пустили до Львова в перших днях липня 1941 року.

2. Неправдою є, що 30-го червня і 1-го липня розстрілювано кого-небудь в тюрмі на вул. Лонцького. Поручник Мартинець виконував там охоронну службу з частиною першої сотні, не допускаючи до змасакрованих большевиками трупів цивільного населення. 1-го липня о год. 10 вранці він був звільнений з служби відділом німецької поліції. За час його перебування в тюрмі при вул. Лонцького та в будинках колишнього НКВД на Пелчинській не розстріляно ні одного чоловіка.

3. Польських учених розстріляло у Львові „СС Зондеркомандо Ґаліцієн", яке прибуло до Львова ліквідувати акт 30 червня і мало свої власні пляни ліквідації місцевого населення згідно з напрямними, опрацьованими нацистським проводом. Курінь „Нахтіґаль", що підлягав Вермахтові, не міг мати нічого спільного із виконанням цих плянів. Про знищення польських професорів „Зондеркомандо" свідчать та-

(Закінчення на стор. Σ-ій)

НАЗУСРІЧ ВАКАЦІЯМ

ЧЕРВНЕВЕ ЧИСЛО „ВЕСЕЛКИ"

„Веселка' бере живу участь у подіях дитячого життя, у переживаннях дітей, їх прямуваннях, змаганнях, успіхах і радощах. І червневе число „Веселки' яскраво віддзеркалює сезонові події й переживання дітей — закінчення шкільного року, початок вакацій, візію літніх таборів, День Батька. Це й є три основні цикли „Веселки" за місяць червень.

Вступна ілюстрація П. Холодного „Малий рибалка", пісенька Л. Полтави „Вийшла в ліс лисичка" з музикою Л. Везкоровайного, віршик з календаря Романа Завадовича „Червень" (ілюстрації Е. Козака) та зворушливо - настроєва мініятюрка Б. Грінченка „Самотнє дівчатко" (ілюстр. Е. Козака) дають сезонове тло, на якому відбуваються події дитячого життя в літньо - вакаційних місяцях. Доповненням цього тла є фантастична п'єска-казка К. Перелісної „Чарівний перстень" (ілюстрації Е. Козака). Надзвичайно легкий музичний вірш, жива кінематографічна акція, легка запашна мова роблять цю сценку милою лектурою менших дітей.

Почуття радости з приводу совісно виконаного обов'язку на протязі шкільного року, вислови вдячности учителям і виховникам за їхній цілорічний труд та візії відпочинку й дозвілля пробиваються з вірша Г. Чорнобицької „Минув навчальний рік" і Р. Завадовича „Назустріч вакаціям'.

Коли травневе число „Веселки" відзначило Свято Матері, то червневе подає йому руку циклом матеріялів, присвячених другій найближчій істоті дитини — батькові. Цій темі присвячені три речі — уривок з оповідання Б. Грінченка „Батько й дочка" (ілюстрації М. Дмитренка), що дає картину безмежної любови малої Марусі до батька, який опинився в залитій водою шахті, оповідання Ф. Гай - Гаєвського „Найдовший день у році" для дітей молодшого віку про несподіванку, яку зробив своєму батькові маленький ведмедик Бурчалик (ілюстр. Е. Козака), та віршик Р. Завадовича „Мій тато". Відповідно дібрані народні приповідки про батька доповнюють цей цикл матеріялів.

Матеріялом, що поєднує травневе й червневе число „Веселки", є статтейка про Уляну Кравченко, що значну частину своїх писань присвятила дитячій тематиці, зокрема любові в родині. І власне тут показано основні мотиви творчости поетеси — любов до Бога, батьківщини і народу.

У числі продовжуються пригоди Вовка Неситого, Богдана, козака - характерника та Українська Абетка.

З розвагового матеріялу вміщені „Патичкове і Вульбани" Ека, сміховинки, загадки. Дуже цікава також кореспонденція дітей.

Червневе число „Веселки" буде для дітей милим товаришем в останніх днях шкільного року та в перших хвилинах вакаційного дозвілля. Липневе й серпневе число „Веселки" завітає до дітей у місцях їх вакаційного перебування.

Рома Прийма

БАЛЕТ І ФЕРІЇ

(2)

Оглядаючи пам'ятки зв'язані з життям Христа, я відчувала глибоке зворушення і сльози тиснулися до очей. Вифлеєм, ріка Йордан, Оливна гора, Гетсиманський сад, Голгота і старе місто Єрусалим — все це неначе сцена, на якій розвивалися й падали різні цивілізації, і кожний нарід залишав по собі свої сліди. Тут ми бачили римські й грецькі руїни, пишні арабські палаци, могутні замки хрестоносців, масиви турецьких фортифікацій, візантійські церкви, магометанські мошеї. Кожний новий переможець хотів затерти сліди попередника, і тому так часто можна бачити будівлі з різних епох споруджені одна над одною. Хрестна дорога — це наче тунель, бо над нею побудоване ціле місто.

У Гетсиманському саді залишилося вісім оливних дерев з часів Христа, які ще приносять плоди. Від старости вони зовсім покручені, а листя їх наче припорошене.

На Кальварії є два вівтарі — католицький і православний, а посередині вівтар страдальної Матері Божої, де був вкопаний хрест, на якому розп'ято Христа. Сам гріб Ісуса Христа знаходиться в руках православних.

До Вифлеєму ми їхали серед мальовничих гір, повитих синьо- рожевою барвою. Поминули місто Єрихон, що лежить у стіп гори, де Христос 40 днів постив і де диявол обіцяв Йому всі скарби світу. Ріка Йордан звільна пливе посеред берегів, порослих шуваром. На тім місці, де Іоан хрестив Ісуса, стоїть мала капличка. У Мертвому морі я скупалась. Так дивно було почувати себе в його густій воді, що тримає людину на поверхні.

Вертаючись з Єрусалиму, відвідали Дамаск, надзвичайно цікаве місто Сходу. Тут в одній з мошей показували нам голову, яку магометани приписують Іванові Хрестителеві. Вони почитають його як пророка і з побожністю торкаються пальцями місця, де захована голова святого.

В колишній столиці Туреччини, в Істанбулі, знову оглядини музеїв і палаців з фантастичним багатством султанів. Там бачила я трон, вибитий двома тисячами дорогоцінних каменів. Немов з 1001-ої ночі виглядають гаремові кімнати. Звичайно, оглянула й гріб Роксоляни. Турок - провідник говорив про неї, що була вона дуже мудра і гарна, що була улюбленою жінкою - дорадницею великого Сулеймана. В храмі св. Софії Богослужень не правлять, там тепер музей.

Ніде так сильно не відчувається романтики грецької мітології, грецького мистецтва, вільної думки, великої культури, як в Дельфах у стіп Парнасу. Чудові гори, колосальний стадіон, театр з надзвичайною акустикою, святиня Аполлона, де жили пророчиця Сибілля, високоосвічені жерці - астрологи і поети. Це тут під Парнасом відбувалися дебати філософів, тут зродилася демократія. Партенон в самих Атенах — дуже добре зберігся і вражає досконалістю своєї симетрії. А проте, нема в ньому двох однакових колон, двох однакових ліній. Старовинні грецькі майстри напрочуд глибоко знали закони оптичної злуди, і ніяким сучасним архітектам не вдалося скопіювати Партенону. З чудовим грецьким фолкльором можна запізнатися в музеях головно на одягах з Крети.

***

Моя подорож уже наближалася до кінця. З Греції ми вернулися знову до Неаполю і тут розпрощалися зі словами: „До побачення на наступній турі, можливо до Японії!"

До Парижу я рішила поїхати через Еспанію, бо мене завжди цікавили еспанські танки, в яких я себе добре почуваю. Зупинилася я в Ґренаді, де оглянула казкову архітектуру Альгамбри і побувала в печерах, в яких цигани й циганки танцюють „флямінґо". Довше я затрималася в Мадриді, щоб трохи відпочити, хоч і тут оглядала музеї, місто і відвідувала танкові школи. Мадрид дуже гарне місто з численними фонтаннами і палацами. Місто модернізується, старовинні палаци обертають на бюра або розбирають, а на їх місце будують нові високі доми.

Коли я купувала в Америкен Експресс білет до Америки, мені сказали, що на той білет я маю право летіти до Бельгії, Голляндії і Англії. Як не скористати з такої нагоди?

Тож не одного Рембрандта побачила я в Амстердамі і не пожалувала, що заглянула до Лондону. Це був би направду гріх — бути в Европі і не відвідати Лондону. Я не уявляла собі, що то таке імпозантне місто. Там оглянула я Вест Мінстер, бачила зміну ґвардійської варти біля королівського палацу, два рази денно ходила до знаменитих театрів, бачила чудові вистави, на мою думку, найліпшого в світі королівського балету Садлерс Велс і чула Ойстраха в концерті Чайковського. В Лондоні відвідала я Український Народний Дім і познайомилась з милою родиною Калюжних. Але пережила там і дуже сумний момент, коли стояла над могилою нашого світлої пам'яті Гетьманича Скоропадського.

До Ню Йорку верталася я не літаком, як плянувала, а кораблем „Квін Мері". По дорозі мала час ще раз пережити набуті враження. Европа мене не розчарувала. Ні, люди живуть там спокійніше і в культурний спосіб вміють уприємнювати собі час.

І ще на останку: чудово подорожувати з американським пашпортом — з ним світ перед вами відкритий і почуваєте себе дуже певно.

ЛЮЛЬКА БУЛА В НИХ...

Люлька була в них
на двох одна,
Й торба з харчами —
на двох.
Дівчина стрілась —
краса неземна.
Кров запалала в обох.
Дружбу затьмарила
ревнощів злість.
Кожен не курить, не їсть.
Хлопці сказали:
„Навіщо вона.
Хай їй, хорошій, — грець!
Все ж не проходила
хвиля мутна.
Люлька і торба
у них одна, . .
Та двоє юнацьких сердець.

ПЛАТОН ВОРОНЬКО

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Із діяльности „Нової Сцени"

Минулорічні Мазепинські Святкування в Шикаго, як наукові доповіді, дитячі і молодечі виступи, величаву Академію усіх організацій, завершила вдало та з успіхом виведена „Новою Сценою" — історична п'єса на 5 дій на основі трилогії Б. Лепкого: „Мотря".

Довго й послідовно йшла її підготова, під енергійною рукою талановитої акторки й режисерки — пані Мілі Кулик, із допомогою такого ж актора п. Богдана Наконечного. Під час прем'єри вистави дня 12 грудня м. р., велика заля „СУМА" по береги виповнилася публікою, що нетерпеливо ждала появи доволі розреклямованої історичної драми, щоб власними очима „переконатись", чи повірити, що кажуть люди.

Вже якось так буває, що кого так дуже розголошують наперед, — в час виступу, тратить багато зі свого передвчасного блиску. Та немає „правила без виїмків". Оце таким „виїмком" була постановка „Мотрі". До цього причинились: Серйозне ставлення акторів до п'єси, добре вивчення роль, непогані декорації, (в другій та третій дії навіть гарні!), а передусім — дуже гарні костюми із добрих матеріялів, що їх нова сцена спровадила з Ню Йорку, де їх шили за спеціяльними зразками тодішніх мазепинських часів.

Ця п'єса, яку грали вже на інших сценах, у перерібці Г. Лужницького та Л. Лісевича, викликала була багато коментарів із приводу „феноменального" передбачування Мазепою історії на 250 літ, та під вмілою рукою режисерки пані Кулик, була „вишліфована", головно у 5-ій дії, для добра глядачів, а спеціяльно молоді і дала якнайкраще закінчення.

Врешті, це річ на сцені завжди дозволена.

Дія 1-ша відбувається у лісах Кочубея, у Ковалівці, де йде полювання. У другій дії, в маєтку Кочубея, вітають Гетьмана з приїздом. Треба сказати, що сцена ця випала велично і багато. Відчувалося, що приїхав не тільки гетьман, але й володар. Добре виведений гурт старшин, козаків, дівчат і служби, що в захопленні вітають Достойного Гостя, уділив настрою й публіці.

Третя дія йде в цьому ж маєтку Кочубея. Зав'язується любов гетьмана до відважної і завзятої хрещениці (Мотрі. (Дуже добра в цій ролі п-і В. Денисенко. Типічно, українська, добре випрацювала гру). В повітрі висить гроза війни. Гетьман дає наказ переїхати до Батурина.

Здається найліпше грала артистка п-і М. Кулик таки у „своїй" палаті в Батурині. Тут вона, Любов Федорівна Кочубеїха показала свою улесливу, хитру і жорстоку вдачу. Переловлює листа гетьмана до Мотрі. Рішуче відштовхує і забороняє вінчання Мотрі з гетьманом. Виготовляє листа для відмови гетьманові й підбурює Кочубея, щоб він силою намовив дочку підписати цього листа, а коли Мотря рішуче відмовляється, він — теж за намовою жінки використовує свій вплив на дочку й приготовляє усе, щоб Мотрю усунути з горизонту.

П'ята дія йде у резиденції гетьмана в Києві. І добре. Тут більше логічно виступає і таємничий дід, що закликає двигнути „Велику Руїну" і присяга на хрест вірних полковників Мазепи до бою під Полтавою, що гряде.

Гурт військовиків опрацьований був дуже добре. Їхня міміка, це готовість обороняти права не тільки гетьмана, але і всієї України. Знаменне відчитання маніфесту Карла 12-го до Мазепи і його війська, якому потрібна Балтика, а не потрібна ні сильна Польща, ні москалі, котрому, — на поміч прийдуть кіргізи з дончаками із півдня і котрий гарантує повні вольності України").

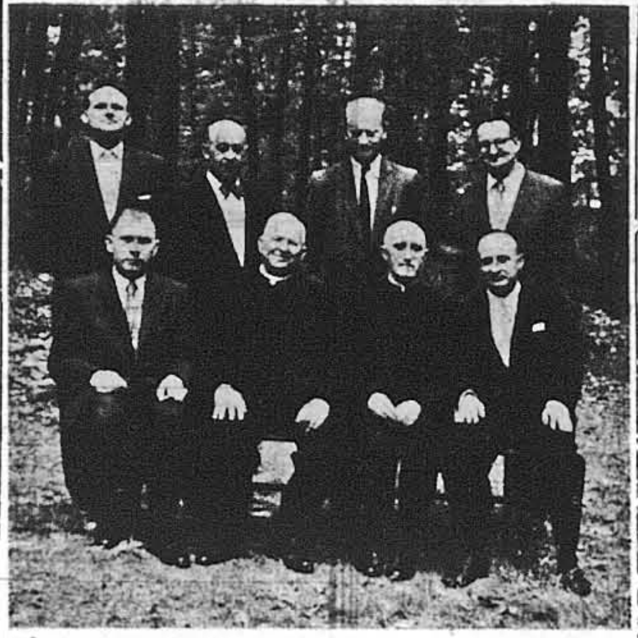
Тут відбивається вплив твору Старицької - Черниховської. Актор п. Б. Наконечний вжився у ролю Великого Гетьмана (може тільки дещо за похило держався), виглядав маєстатично, як відбирає присягу вірности на хрест. Серед старшин блиснули талантом п. І. Матулко — Кочубей (спец. у 4-му акті), п. М. Филипович (Данило Апостол), п. В. Дзуль (Андрій Войнаровський), п. В. Тобілевич (Кожухівський), п. Ломиківський і Зботанів. Дуже добре почувалися на сцені п. Драганчук (П. Скоропадський). Серед жінок, крім Кучебеїхи і Мотрі, знаменита була тітка Мотрі (п-і Л. Вдовиченко). Тай другі актори достроювались до цілости й не було за кого встидатись.

Головно, гарно й барвисто виглядали наші дівчата і хлопці, що своїми гуртами, переживанням дій, причинились багато для викінчення добре поданої п'єси. Ці саме дівчата і хлопці, це майбутнє наше і тому добре, що „Нова Сцена" притягає до себе молоді сили, бо роля українського театру, та ще й в добрих руках, це непереможна виховна сила, в ній міць і джерело для великих дій.

М. Гарасовська-Дачишин

Коли Ви вважаєте себе політичним емігрантом — амбасадором України, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців. Ви напевно свідомі обов'язку бути членом УНС!

З'їзд абітурієнтів Філії Української Академічної Гімназії у Львові з 1935 р.



Абітурієнти Філії Української Академічної Гімназії у Львові з 1935-го року, що тепер відбули свій з'їзд на „Союзівці". Зліва сидять: Осип Оришкевич, о. д-р Михайло Залеський, о. Петро Хомин і Тарас Яцкевич. Стоять зліва: Юрій Вонторський, Юрій Коритко, Яр. Винників і Ю. Бережницький.

При кінці травня ц. р., „Союзівка" була місцем скромної і тихої імпрези невеликої групи абітурієнтів з 1935 р. Філії Української Державної Академічної Гімназії у Львові. У 25-ліття іспиту зрілости вони з'їхалися з своїми родинами на „Союзівку", щоб разом із своїми професорами пригадати собі дні юности в рідному Львові. З усіх 24-ох абітурієнтів опинилося у вільному світі 10 осіб, з того в ЗДА живе 7, а один в Канаді. На з'їзд прибуло 6 абітурієнтів і два професори: о. д-р Михайло Залеський, б. директор гімназії і професор пропедевтики філософії, який тепер живе в Монтреалі, Канада, та о. проф. Петро Хомин, б. катехит гімназії, тепер редактор часопису „Наша Мета" в Торонті, Канада. З абітурієнтів прибули Юрій Бережницький, Юрій Вонторський, Тарас Яцкевич, усі з Филаделфії, Осип Оришкевич з Брукляну, Юрій Коритко з Дункірк, Н. Й., та Ярослав Винників з Торонта в Канаді. Не могли приїхати Олександер Вороняк з Вашингтону, Д. К., та Богдан Лончина з Дітройту.

Крім дружин і дітей абітурієнтів на з'їзд приїхали ще дві заслужені пані з Батьківського Кружка при гімназії, а саме п. Бережницька, що недавно прибула до ЗДА з Відня до сина Юрія в Филаделфії, та п. Вонторська, теж з Филаделфії. Так отже у з'їзді брали участь три ґенерації в числі 22 осіб. Управа „Союзівки" призначила для них відновлений, затишний будинок „Київ", який неначе є мініятурою будинку -палати при вул. Пекарській у Львові, де містилася наша гімназія в останніх 5 роках перед 2-гою світовою війною.

З'їздовці прибули на „Союзівку" вже в суботу по полудні 28-го травня. Деякі не бачили себе 25 років, тому взаємні вітання і розмови були зворушливі. Формально З'їзд зачався спільною вечерею в їдальні „Союзівки". Тоді кол. війт кляси О. Оришкевич привітав усіх присутніх і попросив о. проф. П. Хомина провести молитву. Після вечері гості проходжувалися тінистими доріжками „Союзівки", дихали запашне весняне повітря наче в парку на Високім Замку у далекому Львові, та ділилися споминами про своє минуле. Пізнім вечером „Середнє покоління" розважалося при музиці й чарці в „Веселці".

В неділю 29-го травня був на Союзівці чудовий весняний ранок. О годині 9:45 в каплиці на лісній поляні о. проф. Хомин відправив читану Службу Божу за покійних професорів й абітурієнтів, під час якої виголосив відповідну глибоку змістом проповідь, якої теж слухало кількадесять гостей із „Союзівки", що приїхали на відпочинок. Після Служби Божої відспівано Панахиду. о. д-р М. Залеський, відправив ще одну читану Службу Божу в намірені з'їзду й його учасників. По Богослужбах зроблено спільну знимку, і тоді всі абітурієнти зібралися в відновленім голі „Києва" на „лекцію релігії в 8 клясі". Отець катехит відчитав каталог присутніх, як колись було це звичаєм у школі, і почав свій виклад. Під час „лекції" ввійшов до „кляси" о. директор на „візитацію". Він перепросив о. катехита, зайняв місце за „катедрою" і промовив до зворушених „учнів" своїм спокійним голосом. о. Директор говорив про ідеали людини, про завдання української інтеліґенції на еміґрації, про духову культуру і про інші важливі проблеми нашого життя в сучасну бурхливу добу.

О год. першій „година релігії" скінчилася, і тоді всі пішли на обід, після якого з'їзд дальше продовжувався в „Києві", але вже більше „на весело". Учасники ділилися споминами з гімназійних часів, оповідали різні шкільні дотепи, оглядали знимки, а дітвора писувалася деклямаціями. Канадійські гості ввечорі від'їхали, а решта залишилися до понеділка, коли і вони роз'їхалися з постановою улаштувати повніший з'їзд у 30-ліття іспиту зрілости.

При прощанні видно було сльози зворушення в очах учасників, бо з'їзд, хоч скромний у своїх розмірах, був успішний і залишив на всіх незабутнє враження. Цей успіх треба завдячувати не лише незвичайно дружній поведінці отців професорів, абітурієнтів і їхніх родин, але теж українській атмосфері і чудовій природі „Союзівки", яка є вимріяним місцем на такі імпрези. Тут належить ще й особлива подяка п. І. Квасові, адміністраторові „Союзівки", який відмовився прийняти заплату за побут на оселі від отців професорів з Канади, і який у всіх подробицях ішов завжди на руку організаторам З'їзду.

О. О.

З наших буднів

ПРЕЗЕНТИ

Вгора я дістав гарний презент — нову платівку Звукозаписної Студії УТА п. з. „Вечір з оркестрою Богдана Гірняка". Платівочка нічого собі, надається на пікніки та інші танцювальні оказії; пан Няко файно грає, п. Ігор Раковський чудово співає, — але що з того, коли в мене нема патефона?..

Щоб почути, як ця в'язанка мелодій звучить, я мусів ходити й проситись до студії п. Влодзя Змия в Народному Домі. Це для мене трохи невигода, бо студія приміщується на 4-му поверсі, сходи в Народному Домі стрімкі, а я вже не наймолодший і дещо задихаюсь. А самотяг (це — моя, оригінальна назва „елевейтора"), як звичайно, не ходить. Бо як тільки зачне ходити, зараз станеться нещастя — хтось, через власну неувагу, впаде, поб'ється і позиває дирекцію до суду. Ну, але тепер прийшов новий менаджер, новий бартендер, то може самотяг зачне працювати по-новому.

Та я не про те хотів... Я, значить, про презенти. Ото, заходжу до студії пана Змия та й кажу:

— В мене, пане Влодзю, то так, як казали в Старому Краю: „Батіг уже маю, ще би так віз і коні". Платівочка, кажу, в мене є, а патефона немає.

— А ви, — каже пан Змий, — як не маєте патефона, то вже його і не купуйте. Тепер звичайні патефони геть вийшли з моди. До патефона, каже, навіть не пробуйте запрошувати дівчат, бо спалитесь від сорому. Як уже хочете щось купити, то хіба „гай-фай".

— А скільки, питаю, коштує така машинерія?

— Ну, за добре „гай-фай" треба заплатити і 500 долярів. Звичайно, якби ви вміли самі собі змонтувати, то воно дешевше обійшлося б. Але я знаю, що ви не механік.

— То правда, кажу, що я не механік та й не такий варіят, щоб до одної платівки купував апаратуру за 500 долярів...

Це мені, між іншим, пригадало, що подібну пригоду мав недавно власник меляної книгарні в Ню Йорку, шановний пан Сурмач. Заходжу я, значить, в книгарню, а пан Сурмач стоїть заклопотаний і обертає в пальцях якісь тикети...

— Куди ви, питаю, пане Сурмач вибираєтесь, на Бродвей? Тепер, кажу, театри вийшли на страйк.

— Та ні, — махнув рукою п. Сурмач, — ви, каже, подивіться, які то хитрі бувають наші люди! Та й ще, рахувати, мій давній приятель, а оаку штуку мені витяв!

— Хто ж це такий?

— Василь Авраменко. А хто ж би інший?.. Ось бачите: він виступає з своїм балетним вечором у Лондоні, в Роял Театрі, а мені вислав запрошення і тикета, щоб я приїхав на представлення.

— Це дуже гарно з його боку, я гадаю.

— Вел, що в тому таке гарне? Тикет коштує три шилінґи, а подорож туди і назад, готелі, прохарчування коштували б мене до 600 долярів. То що це мені за ласка? Ол райт, хай би був вислав тикети на корабель, чи на літак, а квиток на представлення я вже сам собі купив би!

— Ось такі, як бачите, бувають презенти... З тією тільки різницею, що п. Сурмачеві напевно легше купити тикет до Лондону, як мені одну платівку в „Сурмі" чи в „Арці"...

Ікер

ГРУПА ПІВНІЧ Т. ЗВ. НАХТІҐАЛЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кож польські свідки, як наприклад пані Хомсова, приятелька родини проф. Бартля, на сторінках „Дзєнніка Польського" і „Дзєнніка Жолнєжа" в Лондоні, проф. львівської політехніки — Сокольніцкий, а також „Ню Йорк Таймс" у своєму повідомленні з 27 серпня 1941 року, в якому читаємо:

„Проф. Казимир Бартель, бувший прем'єр в Польщі та визначний учений, був розстріляний Ґестапом у Львові — згідно з інформаціями одержаними польським урядом в Лондоні. 60 професорів Львівського університету та Політехніки, де викладав проф. Бартель, були заарештовані і про їх дальшу долю нічого невідомо..."

На закінчення хочу ствердити, що Москва добре знає, хто помордував у Львові в'язнів у тюрмах і хто замордував польських професорів, як знає також, що курінь „Нахтіґаль" створено українською стороною виключно для визвольної боротьби і що цей курінь, поза виконуванням своїх обов'язків на фронті, не заплямував себе будьяким вислужницьким вчинком. Москві відомо, що велика більшість старшин і бійців куреня „Нахтіґаль" впали в боротьбі УПА проти німецьких і совєтських окупантів за визволення українського народу. Щоб протиділи в боротьбі УПА проти пам. Головного Командира Р. Шухевича-Чупринки, Москва приступила до фальшування найновішого періоду історії України, подібно як це вона робить з усім нашим історичним минулим. Наклепи і знеславлювання куреня „Нахтіґаль" власне служать цій меті.

Конференція СУСК-у в Торонті

25 і 26 червня ц. р. в Торонтському університеті, Канада, відбудеться Шоста Конференція Союзу Українського Студенства Канади (СУСК-у). До програми Конференції входять доповіді на загальні теми „Проблеми українознавчих студій в канадійських університетах" та „Українська преса і друковане слово в Канаді"". Доповідачі: проф. д-р Ю. Луцький, проф. д-р К. Біда, ред. А. Курдидик, ред. М. Денисюк, д-р М. Антонович, студенти А. Григорович і Р. Хом'як.

На Конференції відбудеться також сесія СУСК-у, присвячена студентській діяльності Союзу, якою керуватиме Лев Винницький, президент СУСК-у. В суботу 25 червня, о годині 4.30 пополудні відбудеться музичний виступ, а о год. 8.00 веч. — студентська забава.

✝

Дня 8-го червня 1960 року
упокоїлася в Бозі, по короткій і несподіваній недузі,
в Гартфорді, Конн., в лікарні, на 37-му році життя,

бл. п. Северина ЛЕШКО

Покійна полишила в смутку чоловіка Миколу, двох синів: Михайла і Івана, дві доньки: Дарію і Анну, сестру Аделю та багато Знайомих.

Похорон відбувся в п'ятницю, 10-го червня 1960 року, з пох. заведення до Української Кат. Церкви св. Михаїла в Гартфорді, де Покійна належала зі своєю Родиною. Поховано Її на українському цвинтарі св. Михаїла в Клесинбері, при участі Родини та Приятелів, з якими приїхала до Америки з Ельванґен, Німеччина.

Хай земля прибраної Батьківщини, буде Їй легкою. Вічна Їй Пам'ять.

Кум МИХ. БАБІЙ

РОЗШУКИ ПРАЦІ

Шукаю будь-яку **ПРАЦЮ і ПОМЕШКАННЯ** між українцями, на провінції або у Ню Йорку

Petro KRASNONIS
572 Grand St., New York, N. Y.

ПРАЦЯ — HELP WANTED FEMALE

Пошукується самітньої **ЖІНКИ — УКРАЇНКИ** до дитини і частинно провадження дому у родині лікаря в State of Maine. Осібна кімната з лазничкою, харч та грошева винагорода після умови. Листи прошу слати на адресу:

GEORGE DYCIO, M. D.
30 Hall Street
Lewiston, Me.

BUILDING SERVICE MATRONS

ДО НІЧНОГО ПРИБИРАННЯ у великих модерних бюрових будинках в Мангеттені.

Платня — юнійна ставка $1.57 на годину. Від 6-ої вечора до 12-ої ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні — навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія й вакації.

Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:

20 East 27th Street
NEW YORK CITY

ПРАЦЯ — MALE or FEMALE

Пошукую **2 ОСОБИ ДО ПЕНСІОНАТУ** в горах Кетскіл до загальної праці в пенсіонаті і в кухні.

Голоситись К. Е. Косановський
683 So. 11th Street
Newark 3, N. J.

ПРАЦЯ — Help Wanted Male-Female

ПОРТЕРИ І ПРИБИРАЛЬНИЦІ

Праця від 11-ої ночі до 7:30 рано. Юнія, додаткові користі.

350 — Fifth Avenue
Empire State Bld.
Room 520

НАПРАВКИ

Провадимо всілякі **РЕМОНТИ в ДОМІ** та інсталюємо **ALUMINIUM STORM WINDOWS & DOORS** Бажаючим в NEWARK, N. J. та його околицях. Показуємо зразки вікон у Вашім домі. Телефонувати по год. 5:00 веч.

ES 3-1079

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

BUY U.S. SAVINGS BONDS AND SAVE!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 206, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 19-го червня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в парафіяльній залі, під ч. 74 Герріс Еве. Просяться всіх членів прибути на ці Збори. По Зборах буде видача чеків-дивіденди. — С. Тепер, секр.

FARMS FOR SALE

40 акрів ЗЕМЛІ, 10-кімнатний ДІМ (потребує ремонту), 5 м. від Ellenville. Ціна — $4,000.

40 акрів ЗЕМЛІ, 5-кімнатне, мод. БОНҐАЛО, 3 умебльованими, 6 миль від Ellenville. Ціна — $8,000.

ORegon 4-5340 — вдень (Ню Йорк)
ES 2-8505 — (Ню Арк)

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐ

MISCELLANEOUS

ГРОШІ

Це чудовий дарунок, так кажуть тисячі людей в краю, що одержали в дарунку гроші. Гроші є так легко висилати все, що потрібно зробити це дати нам ПОВНЕ ІМ'Я й адресу відбірця в краю, своє ім'я й адресу та вислати чек або „моні ордер".

ЗА ДВА ТИЖНІ НАШ БАНК В КРАЮ ВИПЛАТИТЬ ГРОШІ ВІДБОРЦЕВІ, по спеціяльній ставці 10 РУБЛІВ ЗА КОЖНИЙ ДОЛЯР. Відборець одержує ПОВНУ СУМУ, без жадного мита, або податку на гроші, без огляду на яку суму. Ви можете слати кожну суму, навіть до одної особи.

ЗА ДВА ТИЖНІ ГРОШІ БУДУТЬ ВИПЛАЧЕНІ І ВИ ДІСТАНЕТЕ ВІД НАС ОФІЦІЙНУ ПОСВІДКУ З ПІДПИСОМ ВІДБОРЦЯ. Ціла пересилка повністю гарантована і забезпечена. Оплата за обслугу: за кожну суму

до $ 50.00	— $ 5.00
до $100.00	— $10.00
до $150.00	— $15.00
до $200.00	— $20.00
Більші суми	— 10%

Прошу звернути увагу, що наша фірма бондована і має дозвіл департаментів Банків і Забезпечення і тільки ми даємо Вам повну гарантію.

Шліть гроші своїм Кревним і Приятелям в краю та зробіть їх тим щасливими.

Gramercy Dept. S
744 Broad Street
NEWARK, N. J.
Бюро в Ню Йорку:
118 East 28th Street, 9th floor
NEW YORK 16, New York
New York Tel.: MU 9-0598

Урядові години: Понеділок до п'ятниці 9-5:30. Закрито в суботи і неділі під час літніх місяців до "Labor Day weekend".

Цьогорічний експорт авт має бути найбільшим в останніх п'ятьох роках

Дітройт, Мишиґен. — Товариство Автомобільних Продуцентів передбачає, що цьогорічний експорт американських автомобілів має бути найбільший від 1950 року, бо мають продати за кордон коло 450,000 возів, а в 1955-му році вивезено із ЗДА 512,336 авт. В першій чверті цього року вивезли із ЗДА 46,214 особових авт і 68,454 тягарових, а в тій самій чверті минулого року експорт становив 33,4439 особових і 48,938 тягарових возів. Минулого року вивезли за кордон 311,321 авто. Все ж таки ще не вдалося побити рекорду з 1947-го року, коли в тому повоєнному році експортували 512,336 возів, 260,847 особових і 251,489 вантажних. ЗДА експортують тепер менше авт, бо закордонна автова продукція зросла під час відбудови економіки європейських державах. Але одночасно в цьому році, згідно з передбаченнями, мають привезти до ЗДА більше авт як вивезти.

REAL ESTATE

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. 3-род. ДІМ

5, 6 і 6 кімнат, комплетно відновлений внутрі та з-зовні. ПАРОВЕ ОГРІВАННЯ.

Ціна — $22,900

Тел. власника: ES 1-0141

НА ПРОДАЖ

З уваги на старість продається із втратою ДІМ, на провінції — в дуже доброму стані. 10 кімнат, 2 лазнички, може бути, як 2-родинний або винаймати на вакації. Багато води, глибока, верчена криниця. Дім має всі удогіднення міста. Чудовий від, високе положення, 20 акрів землі, частинно ліс, 2 милі до Saratoga Lake, 7½ м. до міста Saratoga, N. Y. — Ціна $9,500, $2,500 завдатку. За ближчими інформаціями писати:

W. E. WALLEN
R. D. 1, Box 172
Mechanicville, N. Y.

ДОМИ

3-род., з гаражем $16,500
2-род., за $15,500
Маємо багато інших.

СЕРНА
AP 7-8015

Eastern Real Estate Co.
168-04, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.

ЮВІЛЕЙНИЙ МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ

З нагоди 2-ої річниці пропонуємо спеціяльно вигідні КУПНА:

FLUSHING — 3 двородинні, мур. доми, ціна кожного — $22,400.

RIDGEWOOD, Queens. 6-род., мур. річ. Рент — $4,250. Ціна — $22,600.

1-род. ДІМ, 7 кімнат. Ціна $7,000 і багато інших ДОМІВ — в цілому гарному КВІНСІ.

Показування домів у цьому місяці тільки за попереднім телефонічним умовленням.

В. Кузьминський Tel.: AX 1-7400

ЩОДЕННО, включно СУБОТИ й НЕДІЛІ від год. 11:00 до 8:00 вечора.

MISCELLANEOUS

Cosmos Parcels Express Corp.
(LICENSED by INTOURIST)

Шліть свої пакунки Приятелям і своїм Кревним до **КРАЮ і всіх частин схід. ЕВРОПИ і АЗІЇ.**

ПАЧКИ Є ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ● ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ. ВІДБОРЕЦЬ НЕ ДОПЛАЧУЄ НІЧОГО.

За повними інформаціями пишіть, або зайдіть до найближчого Відділу:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone: AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	" DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	" MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone: FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	" LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	" HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	" TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 22 Carlstad Street	" SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	" TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	" BR 8-6966
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	" FI 6-1571
NEWARK, N. J. — 428 Springfield Ave.	" BI 3-1797
PHILADELPHIA 41, Pa. — 4925 Old York Rd.	" DA 4-4401

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ

ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510

— поручає —

ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари: ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ

НА ВИСИЛКУ ПАЧОК

Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і сукенки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бойтва, діямантн, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.

НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД

Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.

ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

ВИСИЛКА ЛІКІВ до всіх країн світу

з комплетним полагодженням всієї оплати пересилки на місці полагоджує совісно по мінімальних цінах, дипломований аптекар европейсько-американських шкіл,

Мґр. Модест АРТИМІВ

Є у Вас случайно трудноші вислати якісь рідкісні ліки, про яких тут ніхто не знає, прошу звернутися до мене. Пересилайте рецепти чи листи з Рідних Земель, взглядно Ваші побажання, які ліки Вам потрібно. Европейські ліки відхожу з Німеччини, американські з Америки, всі інші з Японії.

Висилайте тільки оригінальні, першоклясні ліки, не висилайте підмінок, бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще можуть пошкодити Вашим Рідним. Швидка доставка повітряною поштою — ГАРАНТОВАНА.

Прошу адресувати:

MODEST ARTYMIW, Apothecary
4438 Germantown Avenue — PHILADELPHIA 44, Pa.
Tel.: GL 7-4150

Увага! ЗМІНА АДРЕСИ Увага!

МЕШКАНЦІ АЛЛЕНТАВНУ, Па. й ОКОЛИЦІ!

Найбільш відповідальна фірма

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

подає до відома мешканцям АЛЛЕНТАВНУ, БЕТЛЕГЕМУ, ІСТОНУ й ОКОЛИЦЬ, що на бажання клієнтів

ВІДКРИЛА НОВИЙ ВІДДІЛ ФІРМИ

Package Express & Travel Agency, Inc.
при 126 TILGHMAN Street — ALLENTOWN, Pa.
Tel.: HEmlock 5-0415

При Відділі зорганізовано продаж різних МАТЕРІЯЛІВ, ШКІРИ й других ТОВАРІВ по уміркованих цінах.

- Всі посилки висилаються безпосередньо з Аллентавну, Па.;
- Доставка пачок до всіх частин Східньої Европи гарантована;
- Всі пачки висилаються з оплаченим тут митом.

Відкрито: ЧЕТВЕР: 9:00 рано — 8:00 вечора
П'ЯТНИЦЯ: 9:00 рано — 8:00 вечора
СУБОТА: 9:00 рано — 8:00 вечора

На День Батька!

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)



МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір ВЕСНЯНИХ КАПЕЛЮХІВ від $4.95 та більше. Маємо також великий вибір імпортованих КАПЕЛЮХІВ і ПАНАМИ, від $1.75 вгору, з Італії, найкращої якости, в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки капелюхів — KNOX.

Кожний капелюх гарантований. — Купівлений у нас капелюх чистимо фабричною методою.

Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧІ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші речі.

Просимо зайти і переконатися про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.

● Отворено щоденно до 8-ої веч., а суботи до 10:00 ●
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ. —

Слухайте нашої радіопередачі кожної СУБОТИ на українській програмі Романа МАРИНОВИЧА.

Обдаруйте своїх Рідних **ДАРУНКОМ — ВИСИЛКА ПАЧОК** до всіх країн Европи й других.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the U.S.S.R.)

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других

Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ

135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — CHelsea 3-2583
141 Second Ave. — NEW YORK CITY — Р. Ганкевич — Tel.: GR 5-7430

Відкрито: ЩОДЕННО — від 9:00 до 6:00 веч.; в НЕДІЛІ — від 9:00 до 4:00.

НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877 І. Щербина	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Я. Тростянецький	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674 П. Остапчук	2134 W. Chicago Ave. CHICAGO 22, Ill. Tel.: DIckens 2-8232 В. Процик
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461 Д. М. Гіряк	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980 Б. Ухач	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878 Т. Гриців	359 West Broadway S. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

3216 Sunset Boulevard — LOS ANGELES 26, Calif. — Tel.: NOrmandy 5-9887

Наша велика фірма користується довір'ям тисяч задоволених клієнтів, гарантує на 100% доставу кожної посилки.

Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).

В крамницях вибір першоклясних товарів, — по дуже низьких цінах.

Жадайте нашого безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок мита і обслуги.

ПОСТАВТЕ СОБІ САМІ ПИТАННЯ

про висилкову фірму, заки вишлете

ПОСИЛКИ — ДАРУНКИ до всіх країн Европи й Азії

1. Чи це є відповідальна фірма?
2. Чи Ви самі в тому переконалися?
3. Чи фірма є уважливо-солідна в пакуванні, висилці і приготуванні документів?
4. Чи уживає до цього найліпші пачки?
5. Чи фірма ця є в бізнесі довше, як 25 років?
6. Чи це є офіційно АВТОРИЗОВАНА фірма?

Відповідь на всі ці питання є ТАК, якщо Ви вишлете свої пакунки через один з Відділів:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St. PHILADELPHIA 6, Pa. WAlnut 5-3455	1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYceum 5-0900
4102 Archer Ave. CHICAGO 32, Ill. FRontier 6-6399	683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAker 5-5923
1313 Addison Rd. Cor. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, Ohio UTah 1-0807	263 Market St. NEWARK 2, N. J. MArket 3-1968
6446 Michigan Ave. DETROIT 10, Mich. TAshmoo 5-7560	390 W. Broadway S. BOSTON 27, Mass. ANdrew 8-8764
851 Hollins Street BALTIMORE 1, Md. MUlberry 5-5787	346 Third Ave. PITTSBURGH 22, Pa. GRant 1-3712

979 So. Broad Street
TRENTON, N. J.
EXport 4-8085

ПРИСПІШІТЬ СВІЙ ПАКУНОК ДО НАС, А МИ ПРИСПІШИМО ВИСИЛКИ ВІД НАС.

ПАРКА Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН на МАШИНИ ДО ПИСАННЯ!

ПЕЧАТКИ В РІЗНИХ МОВАХ
— виробляє —
Roman IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
BRONX 61, N. Y.
Tel.: TA 8-9740
Печатка з копії — $1.60
Телеф. вечорами від 8-10.

НАУКА—ЛЕКЦІЇ

Телефонуйте, щоб умовитися ALgonquin 4-1572

HARRY D. TATIGTAN
НАУКОВІ МАСАЖІ І МЕДИЧНІ ГІМНАСТИЧНІ ВПРАВИ.
34 St. Mark's Place
8th St. betw. 2nd & 3rd Aves.
New York 3, N. Y.

Business Opportunity

SUPER-MARKET НА ПРОДАЖ

Тижневий прихід $2,500. Ціна $12,000 — половина готівкою. Отвор. в год. 7:30 рано до 6:30 вечора.

GR 1-1351

MISCELLANEOUS

Заживайте ЗЕЛА, якщо терпите на ревматизм, нерви, астму, нирки, міхур. Дістанете це у:

KIEHL PHARMACY
109 3rd Avenue, near 13th St.
New York City

ЛІКИ це найбільш **КОРИСНИЙ ДАРУНОК ДО КРАЮ!**

Висилаємо до Европи **20% ЗНИЖКИ**

ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ. Мито оплачується тут. Висилаємо ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ Rimifon, Penicillin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Igrapyrin, Orinase (diabetes), Urodan. Спеціялісти европейських рецепт полагодять Ваші рецепти точно.

Европейські плоскі ТЕРМОМЕТРИ. СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, для діябетиків, з високим тисненням крови і т. д. Говоримо ВСІМИ мовами. Пишіть або телефонуйте:

B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. "A" & 7th Street
NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

СПЕЦІЯЛЬНО: При замовленні ліків поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% ЗНИЖКИ, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ в ТРЕНТОН, N. J. і в цілій
NEW JERSEY

Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща у випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:

John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

TOPPESFIELD

HAINES FALLS, N. Y. — 2800 ft. елев. — 150 Acre Estate
2½ Hrs. Thruway

3 ПОВНІ ДНІ вкл. харчі на особу від вкл. додаткову вечерю — $29.00
Червень на особу від — $49.50

ЇЗДА НА КОНЯХ НА МІСЦІ. БАСЕЙН — ЗАБАВИ-ТАНЦІ КОЖНОГО ВЕЧОРА.

Всі спорти. Теніссові корти — без огляду на погоду. Европейська і американська кухня. Кімнати з терасами, комінками, приватними лазничками. Площі для забави дітей. Пишіть або телефонуйте:

Collect HAINES FALLS 474.

INSURANCE-FINANCIAL

НАРЕШТІ! Асекураційна забезпека проти

ПІСТРЯКА (Рака)

НОВА ДЕШЕВА ПОЛІСА передбачує **$5,000.00** для кожного члена родини на лікування всіх розпізнаних форм тієї страшної недуги

НЕМА МЕЖІ для будь-якого видатку

ВСІ потрібні видатки на КОШТИ ЛІКУВАННЯ ОХОПЛЕНІ ЗАРАЗ від першого доляра

Поліси видає BENEFICIAL FIRE & CASUALTY Ins. Co. Поліса на всього прибутку після заплати лікарських рахунків і коштів лікування — ще на визнані

ДОСЛІДИ над РАКОМ

Жадайте дармової повної інформації

ВИШЛИ СЬОГОДНІ!

Anthony SHUMEYKO — Kowbasniuk Agency
286 E. 10th Street — Phone:
New York 9, N. Y. — ALgonquin 4-8779

Прошу прислати мені даром всі інформації про НОВУ дешеву ПОЛІСУ проти ПІСТРЯКА

Ім'я — прізвище: ....
Адреса: ....
Місто: .... Зона: .... Стейт: ....
Дата народження: ....

Пішліть ПАЧКИ-ДАРУНКИ Рідним і Друзям

Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Европи і др.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED by U.S.S.R.)

BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681

Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, вкордеони і т. п.). Доставка пачок гарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка ЗАБЕЗПЕЧЕНА. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости, по уміркованих цінах.

Відкрито: ЩОДЕННО — від 9-6 веч.; СУБОТИ і НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Ave. DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	107 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, Ill. HUmboldt 6-2818
1900 Fleet St., c. S. Wolfe St. BALTIMORE 31, Md. DIckens 2-4240	397 A. West Broadway S. BOSTON 27, Mass. ANdrew 8-2718	46 Whitehead Ave. SOUTH RIVER, N. J. CLiford 7-6320

126 Tilghman Street — ALLENTOWN, Pa. — HEmlock 5-0415

У Фініксі в підміській літниськовій дільниці

У столиці Арізони заснована відпочинкова Оселя, під управою нашої фірми "ARIZONA INVESTMENT & REALTY CORP.". Побудовані вже перші доми із кімнатами для поодиноких осіб, та будинок із харчівнею. Для зарезервування місця, прошу писати наперед під нижче подану адресу.

Місто ФІНІКС, за статистичними даними, має найкращий клімат і найбільш сонячних днів (цілий рік), куди приїжджають люди із багатьох частин світу. Один дні для відпочинку і здоров'я, друзі для розваг.



Розгоном розбудови Фінікс стоїть на першому місці в ЗДА, а можливо, що і в світі. — Вже сьогодні є знане, як центр та осідок електронічного промислу.

Володимир Я. КОВАЛЬ
Broker
ARIZONA INVESTMENT and REALTY CORPORATION
Mailing Address R. R. 2, Box 735
PHOENIX, Ariz.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568